

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Sveikatos ekonomikos ir vadybos pagrindai	

Anotacija

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Liubovė Murauskienė Kitas (-i):	Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas, M. Čiurlionio g. 21/27 LT03101

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba
Mišraus mokymo(si)	Rudens (5) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Studentas turi būti išklauseęs dalykus: Visuomenės sveikatos įvadą.	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
4	108	54	54

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos			
Tikslas: atskleisti sveikatos politikos formavimo, visos sveikatos sistemos ir atskirų sveikatos priežiūros sistemoje veikiančių įstaigų ekonominės veiklos ir vadybos ypatumus.			
Ugdomos kompetencijos:			
1.1 Sisteminiis kritinis mąstymas, analizavimas, informacijos sintezavimas;			
6.1 Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimas ir vykdymas;			
9.1 Sveikatos politikos formavimas, įgyvendinimas ir vertinimas: gebėti suprasti ir apibrėžti sveikatos politikos formavimo, įgyvendinimo ir vertinimo principus vietiniame, šalies ir tarptautiniame lygmenyje;			
10.1 Prevencinių sveikatos intervencijų bei programų rengimas, įgyvendinimas ir vertinimas			
Studijų programos studijų siekiniai	Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
1.1	Gebėti sistemiskai mąstyti, kritiškai analizuoti, sintezuoti informaciją	Paskaitos ir seminarai. Atvira diskusija. Literatūros paieška ir apibendrinimas. Savarankiškas darbas.	Diskusijos ir debatai Probleminis vertinimas Pristatymai
6.1	Gebėti taikyti žinias apie strateginio planavimo, visuomenės sveikatos programų ir projektų	Paskaitos ir seminarai. Informacijos paieška. Grupės diskusija. Grupinis darbas rengiant	Probleminis vertinimas (projektavimo užduotys) Tiesioginis vertinimas Grupinio darbo vertinimas

	rengimo, įgyvendinimo ir vertinimo principus	projektą. Savarankiškas darbas.	
9.1	Gebėti suprasti sveikatos priežiūros modelius, sveikatos reformų tikslą, uždavinius, strategijas, sveikatos vadybos principus.	Paskaitos ir seminarai. Atvira diskusija. Literatūros paieška ir apibendrinimas. Savarankiškas darbas.	Diskusijos ir debatai Probleminis vertinimas Trumpi atsiskaitymo formatai
10.1	Gebėti suprasti ir apibrėžti sveikatos ekonomikos dėsningumus, visuomenės sveikatos intervencijų ekonominių vertinimų bei sveikatos sistemų ypatumus.	Paskaitos ir seminarai. Atvira diskusija. Grupinė diskusija. Literatūros paieška ir apibendrinimas. Savarankiškas darbas.	Diskusijos ir debatai Probleminis vertinimas Trumpi atsiskaitymo formatai

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultac	Seminarai	Pratybos	Laborator	Praktika	Visas kontaktinis	Savaran kiškas darbas	Užduotys
Sveikatos politikos įgyvendinimas siekiant tvarių sveikatos sistemų. Valstybės ir savivaldybių institucijų reikšmė sveikatos ekonomikai ir vadybai.	4		4				8	8	Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo ir kitų teisės aktų analizė. Literatūros paieška ir apibendrinimas. Individualus literatūros paieškos ir apibendrinimo pristatymas.
2. Ekonomika ir sveikatos ekonomika. Ekonomikos metodai. Svarbiausios ekonomikos koncepcijos: nepakankamumas ir efektyvumas. Efektyvumo lygiai. Visapusiškas ir dalinis ekonominis vertinimas. Visuomenės sveikatos intervencijų ekonominio vertinimo metodai. Svarbiausi kaštų klasifikavimo būdai.	2		4				6	6	Mokymo medžiagos analizė. Užduočių sprendimas.
3. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimas Lietuvoje valstybės ir savivaldybių lygyje. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo įgyvendinimas. Pagrindiniai visuomenės	4		4				8	8	Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo analizė.

sveikatos rodikliai. Visuomenės sveikatos rodiklių stebėseną savivaldybėse.									Gyventojų sveikatos rodiklių paieška ir analizė. Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų ataskaitų analizė ir vertinimas.
4. Asmens sveikatos priežiūros organizavimas Lietuvoje: pirminės asmens sveikatos priežiūros, greitosios medicinos pagalbos, specializuotos ambulatorinės sveikatos priežiūros, stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, reabilitacijos, ilgalaikės priežiūros. Sveikatos priežiūros specialistų tolygiaus pasiskirstymo problemos. Pagrindinės Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatos.	4	6					10	10	Teisės aktų apie asmens sveikatos priežiūros organizavimą ir sveikatos priežiūros įstaigų veiklą bei sveikatos priežiūros specialistų veiklos reglamentavimą Europos Sąjungoje ir Lietuvoje analizė. Informacijos paieška ir analizė rengiant pranešimą apie asmens sveikatos priežiūros organizavimą tam tikroje Lietuvos savivaldybėje.
5. Sveikatos sistemos ir sveikatos priežiūros rinkos reguliavimas. Viešosios gerybės, visuomeninės prekės, išoriniai poveikiai, asimetrinis informuotumas, nepalanki atranka, išmokos pagunda. Sveikatos sistemų tipai. Sveikatos sistemų finansavimo tikslas, funkcijos ir teisingumo kriterijai. Sveikatos draudimo įgyvendinimas Lietuvoje. Pagrindiniai sveikatos priežiūros paslaugų apmokėjimo metodai.	0	4					4	4	Informacijos ir mokymo medžiagos analizė. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo analizė.
6. Sveikatos programų ir projektų rengimo, įgyvendinimo ir vertinimo principai.	2	4					6	6	Teisės aktų apie strateginį valdymą, programų ir projektų rengimą, įgyvendinimą ir vertinimą analizė. Literatūros paieška. Grupinis darbas projekto rengimas.
7. Sveikatos priežiūros kokybės vertinimas sveikatos priežiūros įstaigoje. Sveikatos technologijų vertinimas. Pacientų sauga. Pacientų teisės ir žalos sveikatai atlyginimas.	4	4					8	8	Teisės aktų ir kitų dokumentų apie sveikatos priežiūros kokybę analizė. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo

									analizė. Situacijų analizė.
8. ES ir kitų šalių (Šiaurės šalių, Šveicarijos konfederacijos ir kt.) struktūrinė parama Lietuvos sveikatos sektoriui. Pacientų teisės gauti tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimas.	2		2				4	4	Svarbiausių ES teisės aktų, susijusių su sveikatos priežiūros sistema analizė. Reglamentų ir direktyvos dėl pacientų teisės gauti tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas analizė. Užduočių sprendimas.
Iš viso:	22		32				54	54	

Vertinimo strategija	voris proc.	Ats iskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminarų metu	40 %	Se mestro metu	Studentas geba atlikti nurodytas užduotis: Studentai gali laikyti egzaminą, tik atsiskaitę dėstančiam dėstytojui už seminaruose gautas užduotis. Už darbą seminarų metu studentas gali surinkti iki 40 proc. kaupiamojo balo: – 20 proc. už individualų atsiskaitymą raštu į klausimus sveikatos ekonomikos temomis; – 20 proc. už individualų atsiskaitymą raštu į klausimus visuomenės sveikatos priežiūros ir asmens sveikatos priežiūros temomis.
Egzaminas raštu semestro pabaigoje	60 %		Egzaminą sudaro testo klausimai raštu. Egzamino vertinimas sudaro iki 60 proc. kaupiamojo balo.
Darbas paskaitų metu		Se mestro metu	Informacijos pateikimas, pavyzdžių pateikimas, teisės aktų komentarai, atvejo analizė, klausimai – atsakymai.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Lietuvos Respublikos Seimas	1994 su vėlesniais pakeitimais	Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas		https://e-tar.lt/portal
Lietuvos Respublikos Seimas	1996, 1998 su vėlesniais pakeitimais	Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas		https://e-tar.lt/portal
Lietuvos Respublikos Seimas	1996, 2002 su vėlesniais pakeitimais	Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas		https://e-tar.lt/portal
Lietuvos Respublikos Seimas	2002 su vėlesniais pakeitimais	Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas		https://e-tar.lt/portal
Charles, J., Edwards R.T.	2016	A Guide to Health Economics for Those		https://cheme.bangor.ac.uk/documents/guide-handbook-en.pdf

		Working in Public Health		
Papildoma literatūra				
Lietuvos Respublikos Seimas	1996, 2009 su vėlesniais pakeitimais	Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas		https://e-tar.lt/portal
Europos Parlamentas ir Taryba	2011	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/24/ES Dėl pacientų teisių į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo	OJ 2011-04-05) LT L 88/46 Europos Sąjungos oficialusis leidinys 2011 4.	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32011L0024
World Health Organization Regional Committee for Europe	2021	The European Programme of Work, 2020-2025: United Action for Better Health.		https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/339209/WHO-EURO-2021-1919-41670-56993-eng.pdf?sequence=1
Murauskiene L., Janoniene R., Veniute M., van Ginneken E, Karanikolos M.	2013	Lithuania: health system review. Health Systems in Transition.	15(2)	http://www.euro.who.int/en/about-us/partners/observatory/publications/health-system-reviews-hits/full-list-of-country-hits/lithuania-hit-2013
EBPO	2025	Lietuva: Sveikatos būklės šalyje apžvalga 2025		https://www.oecd.org/content/dam/oecd/lt/publications/reports/2025/12/country-health-profile-2025-country-notes_7e72146d/lithuania_48218446/9c1a9271-lt.pdf
OECD	2024	Health at a Glance: Europe 2024 State of Health in the EU Cycle		https://www.oecd.org/en/publications/health-at-a-glance-europe-2024_b3704e14-en.html
OECD	2023	Health at Glance OECD indicators		https://www.oecd.org/en/publications/2023/11/health-at-a-glance-2023_e04f8239.html
World Health Organisation. Regional Office for Europe	2018	Health Systems for Prosperity and Solidarity. Leaving no one behind		https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0011/397145/52491-WHO-Tallin-report_v12.pdf
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	2020	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimas Nr. 998 „Dėl 2021-2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“		https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c1259440f7dd11eab72ddb4a109da1b5?jfwid=32wf90sn

COURSE UNIT DESCRIPTION

Course unit title	Code
Basics of Health Economy and management (<i>liet. Sveikatos ekonomikos ir vadybos pagrindai</i>)	

Lecturer(s)	Department(s)
Coordinating: Professor Liubovė Murauskienė Others:	Vilnius university, Faculty of Medicine, Institute of Public Health, Department of Social Medicine, Čiurlionio 21, Vilnius.

Cycle	Type of the course unit
Integrated studies	Compulsory

Mode of delivery	Period of delivery	Language of instruction
Lectures, seminars, practical tasks	3rd year, 5 semester;	Lithuanian

Prerequisites and corequisites	
Prerequisites: A student must have completed the following courses: Introduction to Public Health	Corequisites (if any): No

Number of ECTS credits allocated to the course unit	Total student's workload	Contact hours	Self-study hours
4	108	54	54

Purpose of the course unit Programme competences to be developed
<p>Purpose: to reveal the basic principles and peculiarities of health policy, economics and management at the level of entire health system and separate health care or public health institutions and to train the students to apply acquired knowledge and skills.</p> <p>Programme competences to be developed:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Systematic critical thinking, analysis, synthesis of information; 6.1 Organisation and delivery of public health care; 9.1 Health policy formulation, implementation and evaluation: be able to understand and define the principles of health policy formulation, implementation and evaluation at local, national and international level;

10.1 Design, implement and evaluate preventive health interventions and programmes

Learning outcomes of the study programme	Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
1.1	<p>Gebėti sistemiskai mąstyti, kritiškai analizuoti, sintezuoti informaciją / Be able to think systematically critically analyze and synthesize information</p>	<p>Lectures and seminars. Open discussion. Literature search and synthesis. Independent work.</p>	<p>Discussions and debates Problem-based assessment Presentations</p>
6.1	<p>Gebėti taikyti žinias apie strateginio planavimo, visuomenės sveikatos programų ir projektų rengimo, įgyvendinimo ir vertinimo principus / Be able to apply knowledge of the principles of strategic planning, development, implementation and evaluation of public health programs and projects</p>	<p>Lectures and seminars. Information search. Group discussion. Group work on a project. Independent work.</p>	<p>Problem-based assessment Direct assessment Evaluation of the group work</p>
9.1	<p>Gebėti suprasti sveikatos priežiūros modelius, sveikatos reformų tikslą, uždavinius, strategijas, sveikatos vadybos principus. / Be able to understand healthcare models, the goals, objectives, strategies, and principles of health management of health reforms.</p>	<p>Lectures and seminars. Open discussion. Literature search and synthesis. Independent work..</p>	<p>Discussions and debates Problem-based assessment Brief assessment</p>
10.1	<p>Gebėti suprasti ir apibrėžti sveikatos ekonomikos dėsningumus, visuomenės sveikatos intervencijų ekonominių vertinimų bei sveikatos sistemų ypatumus. / Be able to understand and define the principles of health economics, the economic evaluations of public health interventions, and the characteristics of health systems.</p>	<p>Lectures and seminars. Open discussion. Group discussion. Literature search and synthesis. Independent work.</p>	<p>Discussions and debates Problem-based assessment Brief assessment</p>

Topics	Contact work hours						Time and tasks of self-study		
	Lectures	Consultati	Seminars	Practice	Laborator	Practical	Total contact hours	Self-study	Tasks
1. Implementing health policy toward sustainable health systems. The importance of state and municipal institutions in health economics and management.	4		4				8	8	Analysis of Law on the Health System of the Republic of Lithuania and Law on Health Care institutions and other important legal acts. Search for the literature and evaluation.
2. Economics and health. Economic tools. Key economics principles, concepts and theories: scarcity and efficiency. Methods of economic evaluation. Role of economic evaluation in decision-making on healthcare provision. Economic tools in health managements. Core issues in evaluation of public health interventions.	2		4				6	6	Search for the literature and evaluation. Fulfilment of the tasks.
3. Management of public health in Lithuania. Implementation of the Law on Public Health of the Republic of Lithuania. Key public health indicators. Monitoring of public health indicators in municipalities.	4		4				8	8	Analysis of the Law on Public Health the Republic of Lithuania. Search for the information on public health indicators.
4. Management of health care in Lithuania: accessibility of primary health care, ambulance, specialised out-patient care, hospital care, rehabilitation and long-term care services. Changes of patterns of health care. Regulations of activities of health professionals in EU. The main issues of the Law on the Health Institutions of the Republic of Lithuania.	4		6				10	10	Analysis of the legal acts on the management of health care activities in Lithuania and regulations of activities of health professionals in EU. Search for the information and analysis for the group presentation on the management of health care and public health services in one municipality of Lithuania.
5. Health systems and intervention in health markets. Public goods, merit goods, externalities, asymmetric information, adverse selection, moral hazard.	0		4				4	4	Analysis of the Law on the Health Insurance of the Republic of Lithuania. Fulfilment of the tasks.

Typologies of health systems. Main goal, functions and equity criteria in health systems. Health insurance in Lithuania. Payments for providers: methods, risk-sharing, incentives.									
6. The main principles of development, implementation and evaluation of health programmes and projects.	2		4				6	6	Analysis of the legal acts on strategic management. Search for the literature. Group work on the project.
7. The main principles of the quality of health services. Health care quality assessment in a health care facility. Health technology assessment. Patient safety. The main issues of the Law on the Patients' Rights and Compensation for Health Damage of the Republic of Lithuania.	4		4				8	8	Analysis of the legal acts on the quality of health services assessment, health technology assessment. Analysis of the Law on the Patients' Rights and Compensation for Health Damage of the Republic of Lithuania. Fulfilment of the tasks.
8. Structural support from the EU and other countries (Nordic countries, Swiss confederation, etc.) to the Lithuanian health sector. Implementation of patents' right to cross border health care services.	2		2				4	4	Analysis of the main EU legal acts on health issues. Legal acts on cross-border health care in EU. Fulfilment of the tasks.
Total	22		32				54	54	

Assessment strategy	Weight (%)	Assessment period	Assessment criteria
Work during seminars	40 %	During the semester	Student has skills to do tasks: Students are allowed to take exam only after completed all the tasks given by each lecturer in each part of the course. Students can get up to 40% of the final mark: student will get up to 20 % of the final mark if he or she answers to the questions on health economics issues; student will get up to 20 % of the final mark if he or she answers to the questions on the management of public health services and individual health services issues
Exam	60 %	At the end of the semester	Exam – test in written. Students can get up to 60 % of the final mark.
Work during lectures and seminars		During semester	Presentation of information, presentation of examples, comments on legal acts, case studies, questions and answers.

Author	Year of publication	Title	Number of periodical or volume of publication	Publication place and publisher or Internet link
Required reading				

Parliament of the Republic of Lithuania	1 994 and amend- ments	Law on Health System of the Republic of Lithuania		https://e-tar.lt/portal
Parliament of the Republic of Lithuania	1 996, 1 998 and amend- ments	Law on Health Institutions of the Republic of Lithuania.		https://e-tar.lt/portal
Parliament of the Republic of Lithuania	1 996, 2 002 a nd amend- ments	Law on Health Insurance of the Republic of Lithuania.		https://e-tar.lt/portal
Parliament of the Republic of Lithuania	2 002 and amend- ments	Law on the Public Health the Republic of Lithuania.		https://e-tar.lt/portal
Charles, J., Edwards R.T.	2 016	A Guide to Health Economics for Those Working in Public Health		https://cheme.bangor.ac.uk/documents/guide-handbook-en.pdf
Recommended reading				
Parliament of the Republic of Lithuania	1 996, 2 009 and amend- ments	Law on the Patients' Rights and Compensation for Health Damage of the Republic of Lithuania.		https://e-tar.lt/portal
The Parliament and the Council of the European Union	2 011	Directive of the European Parliament and of the Council on the Application of the Patients' Rights in Cross-border Health Care (2011/24/ES)	O J 2011-04- 05) LT L 88/46 Europos Sajungos oficialusis leidinys 2011 4.	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32011L0024
World Health Organization Regional Committee for Europe	2 021	The European Programme of Work, 2020-2025: United Action for Better Health		https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/339209/WHO-EURO-2021-1919-41670-56993-eng.pdf?sequence=1
Murauskiene L., Janoniene R., Veniute M., van Ginneken E, Karanikolos M.	2 013	Lithuania: health system review. Health Systems in Transition.	15 (2)	http://www.euro.who.int/en/about-us/partners/observatory/publications/health-system-reviews-hits/full-list-of-country-hits/lithuania-hit-2013

OECD	024	2	2024 Health at a Glance: Europe State of Health in the EU Cycle	https://www.oecd.org/en/publications/health-at-a-glance-europe-2024_b3704e14-en.html
OECD	023	2	Health at Glance OECD indicators	https://www.oecd.org/en/publications/2023/11/health-at-a-glance-2023_e04f8239.html
World Health Organisation. Regional Office for Europe	018	2	Health Systems for Prosperity and Solidarity. Leaving no one behind	https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0011/397145/52491-WHO-Tallin-report_v12.pdf
Government of the Republic of Lithuania	020	2	Resolution of the Government of the Republic of Lithuania Regarding the Approval of the National Development Plan 2021-2030	https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/c1259440f7dd11eab72ddb4a109da1b5?jfwid=32wf90sn